

SIKKERHEDSDATABLAD

Detonator No. 8

Dato: 2005.09.09	Internt nr.: 029_02.dan.01	Erstatter: 2003.07.21
------------------	----------------------------	-----------------------

Generel information:

Dette produkt må kun udleveres til brugere med gyldig tilladelse til erhvervelse af eksplosivstoffer udstedt af politiet i Danmark eller for anvendelse i Grønland udstedt af Direktoratet for Boliger og Infrastruktur.

1. IDENTIFIKATION AF PRODUKTET OG VIRKSOMHEDEN

HANDELSNAVN	Detonator No. 8.
PRODUKTTYPE	Ikke elektrisk detonator til påkrympning på tændsnor. Styrken af detonatoren er 8 og anvendes til antændelse af sprængstoffer.

Leverandør	Dyno Nobel Danmark A/S
Adresse	Postboks 1401
Postnr. - sted	2600 Glostrup
Telefonnr.	+45 43 45 15 38
Faxnr.	+45 43 43 22 70
Nødtelefonnr.	+45 43 45 15 38

2. OPLYSNING OM KEMISK SAMMENSÆTNING

Nr	Indholdsstoffer	CAS-NR	Kons.	Fareklasse; R-sætn.
	<i>Detonator</i>			
1	Blyazid	13424-46-9	~ 10 mg/detonator	E, 3
2	Blystypenat	15245-44-0	~ 150 mg/detonator	
3	Pentaerythrittetranitrat (PETN)	78-11-5	~ 800 mg/detonator	
4	Aluminiumshylster	7429-90-5	-	-

Eksplosivstofferne er indesluttet i et tæt hylster.

3. FAREIDENTIFIKATION

Sikkerhed:

Eksplosionsfare, en ukontrolleret eksplosion kan forårsage store fysiske skader.

Slag, friktion, unormal stærk opvarmning, ild eller andre antændelseskilder kan føre til eksplosion.

Helbredsfare, produkt:

Lav helbredsrisiko.

Øjne:

Risiko for splitter ved utidig detonation

Hud:

Risiko for splitter ved utidig detonation

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Generelt:

Detonatorhylstret giver aluminiumssplinter ved detonation

Indånding:

- Ingen risiko ved normal temperatur. Ved brand irritation.

Hudkontakt:

- Ved forbrænding. Spul med store mængder vand. Forsøg ikke at fjerne fastbrændt plastmateriale. Søg læge.

Øjen:

- Førstehjælp behøves normalt ikke.

5. SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER VED BRAND

Forholdsregler ved brand i området ved eller i nærheden af sprængstof (branden har ikke antændt sprængstoffet):

- Med alle mulige midler (vand, alt tilgængeligt brandslukningsmateriale) bekæmpe branden for at forhindre at denne når frem til sprængstoffet.
- Hvis muligt, fjerne sprængstoffet (køre bilen med sprængstoffet bort) fra brandstedet.

Brand i detonator:

- **forsøg Ikke at slukke branden, denne kan overgå til eksplosion! Brand i detonatorer kan kvæles med vand eller skumslukker (skum, pulver, kuldioxid eller sand).**

SIKKERHEDSDATABLAD

Detonator No. 8

Dato: 2005.09.09	Internt nr.: 029_02.dan.01	Erstatter: 2003.07.21
------------------	----------------------------	-----------------------

- Stop al færdsel og evakuer området omkring brandstedet i tilstrækkelig sikker afstand med tanke på mulig eksplosion og brandgasser.
- Poster vagt, advar evt. naboer.
- **Kontakt straks politi og brandvæsen.**
- Brand- og/eller eksplosionsgasser må ikke indåndes.

Detonatoren kan detonere ved brand og ved slag.

6. SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER VED UTILSIGTET UDSLIP

Utilstøttet forsager (ikke detoneret detonator) efter sprængning:

Detonatoren bortsprænges. Der henvises til:

- Branchevejledning om sikkerhed ved sprængningsarbejder
- Kursusmateriale i sprængteknik

7. HÅNTERING OG OPBEVARING

Specielle egenskaber og farer:

- Kun kvalificeret personel må håndtere dette produkt

Håndtering:

Der henvises til:

- Kursusmateriale i sprængteknik.

Nogle anvisninger for sikker håndtering / beskyttelsesforanstaltninger med henblik på brand og eksplosion

Kritisk fase: Udlevering fra opbevaringssted --> placering af eksplosive varer før anvendelse

- placeres under tilsyn, utilgængeligt for uvedkommende
- undgå slag, stød og friktion
- undgå statisk elektricitet, højspænding, radiosendere og svejsning
- beskyt eksplosivstofferne mod høje temperaturer
- hold eksplosivstofferne langt fra varmekilder, åbne flammer eller andre antændelseskilder. Rygning **forbudt**.

Opbevaring:

Det henvises specielt til:

- Justitsministeriets bekendtgørelse 601 af 30. juni 1994 (gældende for Danmark)
- Forskrifter for opbevaring af eksplosivstoffer (gældende for Grønland)

Opbevaringsgruppe / -klasse: **1.1 B**

Lagringsbetingelser:

- opbevares (lagres) tørt, bedst mulig ventilation i lager
- opbevares (lagres) sikret mod brand i aflåst, godkendt lager
- må ikke opbevares eller placeres sammen med sprængstoffer
- opbevaring og placering skal ske i godkendt, lukket og tæt emballage
- anbefalet lagringstemperatur: max +50 °C.

8. EKSPONERINGSKONTROL OG PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Personlige værnemidler:

- Ved affyring af detonatorer/salven skal høreværn bæres.

Beskyttelse af hænderne:

- Ved normal håndtering af detonatorer er handsker ikke påkrævet.

Beskyttelse af øjnene:

- beskyttelsesbriller ved håndtering af detonatorer

Generelle beskyttelses- og hygiejneforholdsregler:

- undgå at spise og drikke under arbejde med eksplosivstoffer. Rygning og brug af åben ild forbudt.
- undgå statisk elektricitet, lyn og tordenvejr, højspændingsledninger, radiosendere samt udførelse af svejsning i nærheden af detonatorerne
- vask hænder før pauser og ved arbejdets ophør

SIKKERHEDSDATABLAD

Detonator No. 8

Dato: 2005.09.09	Internt nr.: 029_02.dan.01	Erstatter: 2003.07.21
------------------	----------------------------	-----------------------

9. FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABER

Generelt henvises til egen Teknisk Information.

Udseende og farve:	Detonator i aluminium
Lugt:	Ingen
Termisk spaltning:	PETN i detonatoren smelter ved 141 °C Antændelse ved 202°C
Opløselighed i vand:	Uopløselig i vand.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Farlige reaktioner:

- Termisk spaltning
- Eksplosionsfare ved slag, friktion, brand eller ved andre antændelseskilder

Farlige reaktions- / omsætningsprodukter:

- Nitrose gasser, kullite og mindre mængde bly (Pb).
- Ved detonation frembringes splitter af aluminium

11. OPLYSNINGER OM HELBREDSFARE

Ved detonation dannes små mængder toksiske gasser.

12. OPLYSNINGER OM MILJØFARE

-

13. BORTSKAFFELSE AF KEMIKALIEAFFALD

Destruktion af Detonatorer:

- Defekte og ødelagte detonatorer skal bortsprænges.
- Få detonatorer kan bortsprænges ved at dumpe detonatorer ned i et spræng hul og vil blive sprængt sammen med resten af salven.
- Ved større mængder kontakt leverandøren.

14. OPLYSNINGER OM TRANSPORT

Landtransport ADR/RID:

Klasse:	1
Klassifikationskode :	1.1 B
UN-Nr.:	0029
Godsbetegnelse (teknisk navn):	Detonatorer, ikke elektriske
Proper shipping name:	Detonators, non-electric

Søtransport IMDG:

EmS-Nr.:	F-B, S-X
----------	----------

Lufttransport:

Forbudt

Landtransport ADR/RID:

Klasse:	1
Klassifikationskode :	1.4 S
UN-Nr.:	0455
Godsbetegnelse (teknisk navn):	Detonatorer, ikke elektriske, til sprængningsformål
Proper shipping name:	Detonators, Non-electric, for blasting

Søtransport IMDG:

EmS-Nr.:	F-B, S-X
----------	----------

Lufttransport:

Tilladt

15. OPLYSNINGER OM LOVE OG FORSKRIFTER

SIKKERHEDSDATABLAD**Detonator No. 8**

Dato: 2005.09.09	Internt nr.: 029_02.dan.01	Erstatter: 2003.07.21
------------------	----------------------------	-----------------------

Handelsnavn: Detonator No. 8.
Farebestemmende komponenter: Blyazid, Blystyphenat og PETN

Farekode og farebetegnelse:
E Eksplosiv

Risikosætninger:
R3 Meget eksplosionsfarlig ved stød, gnidning, ild eller andre antændelseskilder

Sikkerhedssætninger:
S35 Stoffet og emballagen skal bortskaffes på en sikker måde.
S41 Undgå at indånd røgen ved brand eller eksplosion.

Nationale love og forskrifter:

- Lov om våben og eksplosivstoffer
- Bekendtgørelse om eksplosivstoffer
- Cirkulære om eksplosivstoffer
- Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods
- Bekendtgørelse om indførsel, transport, overdragelse, opbevaring, fremstilling og brug af eksplosivstoffer i Grønland

16. ANDRE OPLYSNINGER

Mængden af sprænggas fra detonering af én detonator er 1 liter, som sammenlignet med mængden af gasser fra detoneringen af sprængstoffet er uendeligt lille.

Påkrympning af detonatoren på en tændsnor kræver stor omhyggelighed og anvendelse af krympetang til formålet eller en fladtang.

Dette datablad bygger på internt produktkendskab.

Informationen i dette dokument skal være tilgængelig for alle, som håndterer produktet.